

INTRODUINT LES CURES A L'AGRUPAMENT

Objectius:

- Tenir una primera aproximació a les cures en un espai com l'agrupament
- Entendre quins són els diferents àmbits que conformen aquestes cures

Paraules Clau: TROFO 2020, ètica de les cures, gènere, repartiment de tasques, rols, conflictes, emocions, conciliació, valors, agressions

Material: Bolígrafs, Paper, Retoladors, 6 retalls de cartolina de diferents colors en forma de formatget (veure esquema a l'Annex I)

Durada: 45 minuts

Núm. participants: 10 a 30 persones

Etape educativa: Consell, tot i que segurament la dinàmica la podem adaptar per treballar amb Clan o Pioners.

Descripció de l'activitat:

Entrem a l'ètica de les cures (20 min)

En un espai on estiguem totes les persones de consell: individualment respondre en un paper aquesta pregunta (ens podem donar 5 minuts):

- Creus que l'eix de gènere afecta en com estem educant a les infants i joves?

Un cop resposta la pregunta ens repartim en grups de 3 persones i compartim les respostes durant 5 minuts.

Nota per qui dinamitzi, si us sembla, és interessant que els grups siguin mixtes.

Amb els mateixos grups de 3 ens donem 5 minuts per respondre la següent pregunta:

- Estem posant les cures al centre? (tant com a consell com amb infants i joves)

Nota per qui dinamitzi, si cal podem ajudar a entendre a què ens referim per cures.

Passat el temps, un parell de persones de Consell llegeixen en veu alta la introducció de l'article de la Finestra del cau (Annex II).

Si el Consell ho necessitem podem dedicar un parell de minuts a compartir les reflexions que ens hagin sortit respecte a les dues preguntes i al concepte d'ètica de les cures.

Els àmbits organitzacionals (25 min)

A continuació farem un tastet sobre quins àmbits i què són cadascun dels àmbits que ens ha esmentat el text i que treballarem a la TROFO.

El Consell ens repartim en 6 grups.

Nota per qui dinamitzi, igual que abans, si us sembla, és interessant que els grups siguin mixtes. També serà útil haver imprès la descripció dels àmbits per donar a cada grup (Annex III).

Els grups, amb la descripció del seu àmbit de l'esfera organitzacional, han d'entendre i pensar com explicar l'àmbit a la resta de consell. També han de pensar un parell de situacions o exemples relacionats amb els infants i joves i aquell àmbit. Donem 10 minuts per a fer-ho.

A l'hora de posar-ho en comú fem que els grups vagin explicant rotativament el seu àmbit. I mentre un grup explica l'àmbit, el grup de la seva dreta apunta a la cartolina les idees clau/força d'aquell àmbit. Depenent de la fluïdesa, podem trigar uns 15 - 20 minuts.

El resultat final serà els 6 formatgets (un per cada àmbit) amb les idees clau. Aquestes cartolines les podem deixar penjades al Cau o fer-hi una foto, perquè tinguem present de què va cada àmbit quan fem la inscripció de la TROFO.

Fem una petita roda valorant la dinàmica, i què m'enduc d'ella.

Annex I – Esquema dels formatgets

Annex II – Article de la finestra del cau

Fer una TROFO per reflexionar sobre com educar en clau de gènere era una cosa tan gran i tan àmplia que no sabíem per on començar fins que va aparèixer sobre la taula el concepte d'ètica de les cures. I què vol dir això? Aquesta perspectiva afirma que cal que el centre polític i econòmic siguin les persones i les seves necessitats al llarg de la vida.

Per a poder parlar de l'ètica de les cures, hem vist que no només podem parlar des de l'esfera individual, és a dir com cuidem a les persones que ens envolten o quines actituds i rols-travessats per l'eix de gènere- tenim cadascú de nosaltres. Tampoc podem parlar només de l'esfera educativa; com treballem amb infants i joves les diverses temàtiques relacionades amb el gènere: des de l'orientació sexual fins a l'expressió de les emocions. Ens cal anar més a l'arrel. El gènere ho travessa tot. Tractarem doncs l'esfera organitzacional. Aquesta esfera inclou tractar el gènere des d'una visió transversal: com ens organitzem i funcionem, quina manera tenim de participar i fer les coses, com gestionem els conflictes, les emocions, les agressions i tot allò que acaba formant part del nostre dia a dia a l'agrupament. Sovint, la nostra rutina, està més centrada en el fer activitats, campaments, reunions... en definitiva, en ser productives i eficients i ens oblidem de posar a les persones al centre, cuidar-nos i escoltar-nos.

Parlar de l'esfera organitzacional és revisar-nos, des de les bases i veure quins mecanismes, estructures i maneres de fer reproduïxen desigualtats i no tenen en compte la multiplicitat de visions que ens trobem a l'agrupament. Parlar de l'esfera organitzacional és també reflexionar sobre com podem canviar tot això perquè totes les persones hi tinguin cabuda, com generem canvis positius perquè les persones estiguin al centre sense deixar de banda l'acció.

Aquesta esfera organitzacional, l'hem classificat en diferents àmbits que treballarem durant la TROFO. Aquests àmbits ens ajuden a separar i entendre la globalitat d'aquesta mirada transversal. Els hem enfocat des de la perspectiva de treball amb infants i joves, però són igualment transportables a nivell de consell, agrupament i associació. El recurs que pengem és una dinàmica per fer a Consell que ens ajudi a connectar amb l'enfocament de la TROFO i a conèixer els àmbits per tal de fer la inscripció de la TROFO amb criteri.

Annex III – Descripció dels àmbits de l'esfera organitzacional

- **Valors hegemònics i cultura**

Són els significats, maneres d'entendre, viure i veure els esdeveniments i activitats que duem a terme a l'agrupament, és allò amb què ens identifiquem més. És també el model de persona que promovem des de l'agrupament, la idea de cap perfecte, o el perfil d'infant/jove perfecte. És important tenir consciència crítica d'aquests valors i revisar si responen a la cultura patriarcal i androcèntrica o no.

- **Distribució conscient i equitativa de tasques i rols**

Quines són les tasques i rols que es duen a terme, com aquestes estan reconegudes i què comporten en termes de malestar o benestar. Sovint les tasques i treballs estan organitzades per una jerarquia androcèntrica que atorga un determinat valor i reconeixement a cada tasca. Per tasca, apart de la neteja o plantar una tenda, també entenem tenir cura de l'espai i de les persones i també rols com el de portaveu o la persona qui pren acta.

- **Gestió del temps i conciliació**

La conciliació fa referència a reorganitzar els temps i activitats en relació amb els temps de la vida quotidiana per tal de fer vides més sostenibles i vivibles. Estem parlant de quin temps és més important (el d'activitats, el del temps lliure,...), de com organitzem el temps i què tenim en compte a l'hora de fer-ho. La nostra manera d'organitzar el temps del cau té en compte els temps per les tasques reproductives i les cures?

- **Gestió de conflictes i emocions**

Si posem les cures al centre, els conflictes i l'expressió de malestars són vistos com a oportunitats de creixement del grup i d'aprofundiment sa en les relacions, i no com a quelcom a evitar o tallar d'arrel. Però, tenim els mecanismes per fer-ho? I som totes capaces d'identificar les nostres emocions de la mateixa manera? De quina manera el gènere travessa la gestió d'emocions i conflictes? Quins espais tenen les unitats per a l'expressió de les emocions, malestars i conflictes?

- **Participació, lideratges democràtics**

Hi ha moltes maneres de participar i les que són més acceptades i considerades més vàlids són sovint les que responen a rols típicament masculinitzats (parlar alt, clar, dir la teva opinió sempre, no respectar torns de paraula,...). Les persones que no participen d'aquesta manera, o s'adapten o la seva veu queda relegada a un segon terme. Els infants i joves que no parlen en un debat no hi estan participant? Com podem tenir en compte totes les maneres de participar i valorar-les per igual? La participació no només entesa en la participació en debats, sinó també la participació en activitats, debats, en temps lliure, tasques/peticions.

- **Mecanismes de gestió d'agressions**

Què és una agressió i quins mecanismes tenim per actuar davant d'aquesta? Les mesures que prenem són només de caràcter punitiu, recorrem al càstig o l'expulsió o ens plantegem altres alternatives de caire restauratiu? Aquesta perspectiva posa al centre les necessitats de la supervivent. Per altra banda, pretén que la intervenció que es faci davant l'agressió transformi de manera efectiva el col·lectiu on això ha passat per tal que no torni a passar. Entenent que, depenen del cas, no només ens quedarem amb l'expulsió d'una persona agressora ja que també pot haver-hi una responsabilitat col·lectiva.